

Aatsitassarsiornermik sulianut atatillugu uuliasiornermik aatsitassarsiormillu immikkoortoqarfiup pilersuisunut teknikkikkut piumasaqaataanik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit piginnaassusaannik aamma periarfissaannik naapitsinissaannut piareersarniarlugit iliuitsit sorliit aallartisarsinnaaneritik Naalakkersuisut misissueqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiussassatut siunnersuut.

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqrnermullu Naalakkersuisuni ilaasortaq)

Siullermeerneqanera

Aatsitassarsiornermik sulianut atatillugu uuliasiornermik aatsitassarsiormillu immikkoortoqarfiup pilersuisunut teknikkikkut piumasaqaataanik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit piginnaassusaannik aamma periarfissaannik naapitsinissaannut piareersarniarlugit iliuitsit sorliit aallartisarsinnaaneritik Naalakkersuisut misissueqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiussassatut siunnersuummut Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq qutsavigaat.

Aatsitassarsiorfiusup iluani suliassanut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit piareersimallutillu unammillersinnaassusaannik tapersersuinissaq Naalakkersuisut anguniagaraat.

Taamaattumillu aatsitassarsiorfiusumut suliniutinullu angisuunut immikkoortoqarfinnut pilersuisooqataasutut atuunnissamut suliffeqarfimmi ilippaanaataasup qulaajarnissaa siunertaralugu nuna tamakkerlugu iliuusissamut angisuumut Naalakkersuisut pilersitsereersimapput.

Assersuutigalugit isumannaallisaanermut, pitsaassutsimut, piffissalersuutitik attassisoqrnermut, suliniutitik aqutsinerimi uppenarsaasarnermut tunngasuni aatsitassarsiorfiusooq sakkortuunik piumasaqaateqarmat suliffiutitsinni amerlasuuni taakkunanilu sulisunut sularisassanut, pilersuutitut, sullissinernullu atatillugu unammillerfiullutik najugaqarfigisani suliffiutitsinnut aatsitassarsiorfiup piumasaqaatai assut sianiginiarpavut. Piumasaqaatinik attassisinnaaniarluta unammillersinnaassuseqalerlutalu nammineq iliuseqartariaqarpugut.

Manna tikillugu illoqarfinni arfineq-pingasuni seminareqartitsisoqarsimavoq, paasinarsaanermik ingerlassanik malitseqartitanik. Aaqquissuussinerit pippit 12. september 2012-imit 24. oktober 2012-ip tungaanut, illoqarfinni makkunani: Nuuk, Maniitsoq, Sisimiut, Ilulissat, Upernavik, Aasiaat, Ummannaq aamma Qaqortoq.

Neqeroorummut tassunga soqutiginnineq, Naalakkersuisut inuussutissarsiutitik siuarsaanissamik politikkiata ilagisaanik assorsuaq annertusimavoq. Sinerissami – aallaallumi Nuummi – neqeroorut tigulluarneqarsimavoq. Maannakkut atugassanik annertoorsuarnik peqalerpoq, aatsitassarsiornermik suliniutinillu angisuunik immikkoortoqarfimmut pilersuisooqataasinnaanissamut piginnaangorsarnissamut piviusuinnik pisariaqartitanik nalunaarsuisunik.

Tamanna tunngavigalugu upernaaru, suliffeqarfiit peqataasut pisariaqartitaannut naleqqussagaasimasut piviusunik pikkorissartitsinerit ingerlatissavavut.

Suliffeqarfiit, kommunit aamma Naalakkersuisut akornanni misilittagariikkatta IBA-mik isumaqatigiissutit ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfiutittalu akornanni oqaloqatiginninnerup nukittorsarnissaanut sakkuulluartuunerat takutippaa. Kalaallit Nunaanni isumaqatigiissutinik isumaqatiginninniarnissamut periarfissanik ingerlatseqatigiiffiit pisussaaffeqarput, taamaattumik suliffeqarfiutitta suliassanik neqerooruteqarfinnaanerat soqutigisaraat. Assersuutigalugu 2010-mi aamma 2011-mi Cairn Energy pilersuisooqataasunut seminareqartitsisimavoq. Pilersuisooqataasunik seminareqartitsinerit ingerlatseqatigiiffiit sunik piumasaqarnerinik suliffeqarfiutitsinnut annertunerusumik paasinninnermik tunisisimapput. Taamaattumik suliffeqarfiutitta nukittorsarnissaannut IBA-mik isumaqatigiissutit sakkutut atornissaat Naalakkersuisut misileraaffiguassavaat.

Sulisorisatsinnik, soorlulusooq suliffeqarfiutitsinnik aatsitassarsiorfiup ineriartortinnerani inissalernissaasa isumannaarnissaannut Naalakkersuisut aqutissanik amerlanernik nassaarnissaminik suli kissaateqarpoq, immikkoortortamilu suliffeqarfiutitta unammillersinnaassusaata qanoq siuarsaavigisinnaaneripput misissugariuarparput.

Aammattaaq aatsitassarsiorfiusumut tunngatitanik ilinniagarisanik nukittorsaanissaq Naalakkersuisut politikkiannut ilaavoq. Najugaqarfinni suliffeqarfiutivut isumaqatigiissutissanut neqerooruteqarlutillu pinnassinnaanissaat isumannaarniarlugu soorunami sulisorisaasa eqqortunik piginnaasaqarnissaat tunngaviusaaq. Taamaattumik sulianik ilinniarfiit pingaarutilimmik akuulissapput, siunissamilu inuusuttortatsinnut aatsitassarsiorfiusumut suliffeqalernissamut tunngatitanik ilinniagarisanik pikkorissarnernillu neqerooruteqarsinnaassapput. Ukiumi ilinniarfiusumi matumani minesvenditut aamma maskinentreprenøritut inuusuttuni ilinniagarisat nutaat siullernik ilinniartoqalersimapput, taamaalillutillu sulianik ilinniarfiit aatsitassaqaqarfiusumi siunissami sulisoriligassanik ilinniartitsinissamut ilanngunnissaminut piareersimapput, soorlulusooq ilinniagaqartitsinermik iliuuserisaq inuusutissarsiorfiup siunissami pisariaqartitaanik maannakkut misissuinikkut tunngasuutinneqalersinnaalluni.

Taamatutaaq ukiuni kingullerni arlalinni PKU-mi aamma AMA-mi pikkorissartitsisoqartarsimavoq, sulisorisatta immikkoortortat arlallit iluini piginnaangorsarnissaannik tunngatitanik, soorlu tuluttut oqaatsini, common coremi, qillerinermi, maskiinanik ingerlatsinermik pikkorissartitsinernilu allani, suliffeqarfiutitta sulisuinik piginnaangorsaanissamut ilinniagaqartitsinissamullu pingaaruteqartunik.

Aatsitassanik suliqaqarfinnut pilersuisuunissamut nunatsinni suliffeqarfiusut piginnaassusaannik periarfissaannillu piareersaaniarluni iliuutsit sorliit aallartisarneqarsinnaanerinik Naalakkersuisut misissuinissaannik Inatsisartut pisussaatsissasoq siunnersuummik saqqummiussisup kissaatigaa. Suliamik tamatuminnga, soorlu oqaatigeriikkattut Naalakkersuisut aallartisaareersimapput, iliuuserisamillu malitseqartitsiniarluni pimoorussilluni alloriarnerit pisariaqartut ingerlatereersimallugit.

Aatsitassarsiorfiusumut pilersuisooqataallualersunnigortillugit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik piginnaangorsaanermik Naalakkersuisut aallartilluareersimammata, iliuuserisarluni tamanna sakkukillisaanngitsumik ingerlateqqinneqarmat Naalakkersuisut siunnersuutip akuersissutiginnissaa inassutigaa.